

**OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINA - ETAPA JUDEȚEANĂ
CLASA a VIII-a - 18 martie 2018**

Subiectul I (40 puncte):

a. Traduceți textul:

(30 puncte)

Haud procul a loco ubi sol occidit erat mira insula. Ibi Hesperides, pulchrae nymphae, in horto habitabant. Arbores horti et aestate et hieme mala aurea faciebant. Arbores draco custodiebat. Atlas, Hesperidum pater, caelum cervicibus suis in aeternum sustinebat.

occido, -ĕre = a apune

malum, -i = măr (fruct)

Hesperides, -um

b. Analizați morfologic cuvintele subliniate.

(10 puncte)

Subiectul II (20 puncte):

a. În seriile de cuvinte de mai jos, unul nu se potrivește cu celelalte. Identificați intrușii, argumentând alegerea făcută, indicând criteriul/criteriile morfologic/morfologice de diferențiere.

(10 puncte)

1. *agricolis, nautis, poetis, silvis, incolis;*
2. *formica, gloria, templa, pugna, fama;*
3. *audiunt, faciunt, dormiunt, sciunt, custodiunt;*
4. *discipulus, nuntius, gladius, cibus, peritus.*

b. Treceți la plural toate cuvintele flexibile din următoarea propoziție:

(6 puncte)

In horto meae sororis, alta cerasus est.

c. Identificați greșeala din enunțul de mai jos, explicând din perspectiva limbii latine. Rescrieți corect enunțul.

(4 puncte)

Atlas a fost transformat etern și veșnic în stâncă la vederea chipului Meduzei.

Subiectul III (30 puncte):

Supărată pe Paris, pentru că acesta îi oferise zeiței Venus mărul de aur pe care scria „*Celei mai frumoase!*”, zeița Iuno i-a cerut socoteală.

- *Cu ce este Venus mai presus decât mine? îl întreabă ea.*

Continuați dialogul, imaginându-vă răspunsul lui Paris, în 200 – 300 de cuvinte.

(30 puncte)

Veți avea în vedere:

- ilustrarea comparativă a funcțiilor/simbolurilor celor două zeițe, accentuând superioritatea zeiței Venus;
- referirea la un episod mitologic semnificativ;
- încadrarea în limita de spațiu indicată.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINA - ETAPA JUDEȚEANĂ
CLASA a IX-a - 18 martie 2018

Subiectul I (45 puncte)

Se dă textul:

Belgae rationem ordinemque agminis Romanorum Nervii indicabant. Nam, quia hostibus appropinquabat, consuetudine sua, Caesar septem legiones expeditas ducebat; post eas¹ impedimenta omnis exercitus collocabat; inde duae legiones totum agmen claudebant pro praesidio erant. Equites nostri cum hostium equitatu proelium committent.

(Text adaptat – Caius Iulius Caesar, *De Bello Gallico*, II,19)

1) *eas* = „acestea”, feminin, acuzativ, plural

1. Traduceți textul de mai sus. (31 puncte)
2. Analizați morfologic cuvintele subliniate: *Romanorum*, *sua*, *omnis*, *committent*. (10 puncte)
3. Identificați în limba română câte două cuvinte cu valori morfologice diferite (de exemplu: un substantiv și un adjectiv) al căror etimon (cuvânt de origine) să fie *hostis* și *appropinquare*. (4 puncte)

Subiectul II (30 puncte)

1. Treceți la celălalt număr sintagmele. (12 puncte)
 - a) *grave periculum*
 - b) *in levibus navibus*
 - c) *altitudo montis*
2. Traduceți sintagmele obținute prin schimbarea numărului de la subiectul II, 1. (3 puncte)
3. Identificați intrusul din seriile de mai jos, indicând criteriul morfologic de diferențiere. (10 puncte)
 - a) *dei, fabri, diei, humi*
 - b) *ratione, rege, fronte, altitudine*
 - c) *ducis, avis, militis, urbis*
 - d) *habes, tenes, vides, pones*
 - e) *impedimenta, proelia, praesidia, animalia*

Subiectul III (20 puncte)

Pornind de la semnificațiile gestului simbolic săvârșit de Romulus la întemeierea Cetății, prezentați în 200-300 de cuvinte funcțiile regelui.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINA - ETAPA JUDEȚEANĂ
CLASA a X-a - 18 martie 2018

Subiectul I (58 puncte)**I.1** Oferiți o variantă de traducere în limba română:**38 puncte**

Caesar îi atacă pe sugambrii, iar aceștia își părăsesc ținutul.

Diebus decem quibus materia coepta erat comportari, omni opere effecto, exercitus traducitur. Caesar, ad utramque partem pontis firmo praesidio relicto, in fines Sugambrorum contendit. Interim a compluribus civitatibus ad eum legati veniunt; quibus pacem atque amicitiam petentibus liberaliter respondit obsidesque ad se adduci iubet. Sugambri, ex eo tempore quo pons institui coeptus est, fuga comparata, hortantibus iis¹ quos ex Tencteris atque Usipetibus apud se habebant, finibus suis excesserant suaque omnia exportaverant seque in solitudinem ac silvas abdiderant.

(C.I. Caesar, *De bello Gallico*, IV, 18)¹*hortantibus iis* = la îndemnul aceloră**I.2** Precizați pentru pronumele relative din text genul, cazul și funcția sintactică. **12 puncte****I.3** Identificați în text, dacă există, și rescrieți pe foaia de concurs: **8 puncte**

- a) o participială absolută cu funcție (valoare) temporală;
- b) un infinitiv cu funcție de predicat verbal;
- c) un complement de agent exprimat prin substantiv de declinarea a II-a;
- d) un acuzativ de direcție, exprimat printr-un substantiv de declinarea I.

N.B. Dacă formele solicitate nu se regăsesc în text, precizați acest lucru în mod explicit.

Subiectul II (32 puncte)

Traduceți în limba latină:

S-a luptat (*pugno*) cu înverșunare (*acriter*). Soldații noștri, care nu puteau (*possum*) să-și păstreze (*servo*) rândurile (*ordo*), nici¹ să se mențină pe poziții (*insisto*) și nici să urmeze (*sequor*) steagurile (*signum*), erau dezorientați (*perturbo*).

În schimb (*vero*) dușmanii, fiindcă toate vadurile (*vadum*) erau cunoscute (*nosco*), ori de câte ori² vedeau (*conspicio*) de pe mal (*litus*) că soldații romani izolați (*singularis*) săreau (*salio*) de pe corăbii (*navis*), îi atacau (*oppugno*), mânăndu-și în goană (*incito*) caii (*equus*). Caesar a ordonat (*iubeo*) ca aceloră, pe care îi văzuse (*video*) aflați în primejdie (*laborans*), să le fie trimise (*submitto*) ajutoare (*subsidium*).

(după C.I. Caesar, *De bello Gallico*, IV, 26)¹*nici...nici* = **neque ... neque**;²ori de câte ori = **cum** (conjunție) și verbul-predicat la indicativ.

Observație: Pentru sintagmele subliniate folosiți o construcție participială absolută.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINA - ETAPA JUDEȚEANĂ
CLASA a XI-a - 18 martie 2018

Subiectul I (45 puncte)

Oferiți o variantă de traducere literară în limba română:

„Cum in Italiam proficisceretur Caesar, Ser. Galbam cum legione XII et parte equitatus in Nantuates, Veragros Sedunosque misit, qui a finibus Allobrogum et lacu Lemanno et flumine Rhodano ad summas Alpes pertinent. Causa mittendi fuit quod iter per Alpes, quo magno cum periculo magnisque cum portoriis mercatores ire consueverant, patefieri volebat. Huic permisit, si opus esse arbitraretur, uti in his locis legionem hiemandi causa conlocaret. Galba secundis aliquot proeliis factis castellisque compluribus eorum expugnatis, missis ad eum undique legatis obsidibusque datis et pace facta, constituit cohortes duas in Nantuatibus conlocare et ipse cum reliquis eius legionis cohortibus in vico Veragrorum, qui appellatur Octodurus hiemare; qui vicus positus in valle non magna adiecta planitie altissimis montibus undique continetur.”

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, III, 1)

Subiectul II (45 puncte)

Redactați o analiză literară a următorului text, oferit și în traducere:

“Ibis tandem aliquando, quo te iam pridem ista tua cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat; neque enim tibi haec res adfert dolorem, sed quandam incredibilem voluptatem. Ad hanc te amentiam natura peperit, voluntas exercuit, fortuna servavit. Numquam tu non modo otium, sed ne bellum quidem nisi nefarium concupisti. Nactus es ex perditis atque ab omni non modo fortuna, verum etiam spe derelictis conflata inproborum manum. (...) Tantum profeci tum, cum te a consulatu reppuli, ut exsul potius temptare quam consul vexare rem publicam posses, atque ut id, quod esset a te scelerate susceptum, latrocinium potius quam bellum nominaretur.”

(Cicero, *In Catilinam*, I, 25, 27)

„Vei pleca într-o zi, până la urmă, încotro te împingea de mult pofta asta a ta neînfrântă și smintită. Și acest lucru nu îți produce, de fapt, durere ci o anume plăcere de neimaginat. Pentru această nebunie te-a cret natura, te-a instruit voința, te-a ocrotit soarta. Tu nu numai că n-ai dorit niciodată liniștea, dar nici măcar războiul, decât dacă era unul nelegiuit. Ai pus mâna pe o ceată de oameni depravați, alcătuiută din ticăloși care și-au pierdut nu doar averea, ci și speranța.(.....) Atât am reușit când te-am îndepărtat de la consulat, să ai posibilitatea, ca, în calitate de candidat respins, mai degrabă să aspiři a tulbura republica, decât să o tulburi, propriu-zis, în calitate de consul, și ca ceea ce fusese întreprins de tine în mod criminal să se cheme mai degrabă tâlhărie decât război”

(M. Paraschiv, *Cele patru cuvântări împotriva lui L. Catilina*, I, 25, 27)

Puncte de reper în analiză: încadrarea fragmentului în contextul operei, tipul de discurs, temă, cuvinte și concepte cheie (*dolorem – voluptatem; amentiam, fortuna; exul - consul; latrocinium-bellum*), tehnici argumentative și procedee stilistice relevante în construcția textului.

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Concurenții pot folosi dicționarul latin - român (sau latin - o limbă modernă).

**OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE
LIMBA LATINA - ETAPA JUDEȚEANĂ
CLASA a XII-a - 18 martie 2018**

I. Oferiți o variantă de traducere literară în limba română:

(50 p.)

„At legatos misimus. Heu me miserum! Cur senatum cogor, quem laudavi semper, reprehendere? Quid? Vos censetis, patres conscripti, legatorum missionem populo Romano vos probavisse? Non intellegitis, non auditis meam sententiam flagitari? Cui cum pridie frequentes essetis adsensi, postridie ad spem estis inanem pacis devoluti. Quam turpe porro legiones ad senatum legatos mittere, senatum ad Antonium! [...] Quod si non possumus facere (dicam, quod dignum est et senatore et Romano homine), moriamur. Quanta enim illa erit rei publicae turpitudine, quantum dedecus, quanta labes, dicere in hoc ordine sententiam M. Antonium consulari loco!”

(M. Tullius Cicero, *In Antonium*, VII, 14-15)

II. Citiți cu atenție următoarele versuri:

Siqua recordanti benefacta priora voluptas
est homini, cum se cogitat esse pium,
nec sanctam violasse fidem, nec foedere nullo
divum ad fallendos numine abusum homines,
multa parata manent in longa aetate, Catulle,
ex hoc ingrato gaudia amore tibi.
nam quaecumque homines bene cuiquam aut dicere possunt
aut facere, haec a te dictaque factaque sunt.
omnia quae ingratae perierunt credita menti.
quare iam te cur amplius excrucies?
quin tu animo offirmas atque istinc teque reducis,
et dis invitis desinis esse miser? [...] o di,
si vestrum est misereri, aut si quibus umquam
extremam iam ipsa in morte tulistis opem,
me miserum aspice et, si vitam puriter egi,
eripite hanc pestem perniciemque mihi,
quae mihi subrepens imos ut torpor in artus
expulit ex omni pectore laetitias. [...] ipse
valere opto et taetrum hunc deponere morbum.
o di, reddite mi hoc pro pietate mea.

(Catullus, *Carmina*, LXXVI, 1-12; 17-22; 25-26)

Si quicquam cupido optantique obtigit umquam
insperanti, hoc est gratum animo proprie.
quare hoc est gratum nobis quoque carius auro
quod te restituis, Lesbia, mi cupido.
restituis cupido atque insperanti, ipsa refers te
nobis. o lucem candidiore nota!
quis me uno vivit felicius aut magis hac est
optandus vita dicere quis poterit?

(Catullus, *Carmina*, CVII)

Dacă e vreo desfătare să-și aduc-un om aminte
C-a făcut odată bine și-n viața-a fost cinstit
Și că n-a călcat pe lume jurămintele lui sfinte,
Nici, luând pe zei de martori, oamenii nu i-a mințit,
Multe bucurii atunce, o! Catule, pentru tine
Ți-ai gătit de-a lungul vieții din acest amor ingrât;
Tot ce oamenii pot face sau ce pot vorbi de bine
Toate-au fost de tine spuse și făcute-adevărat,
Dar s-au spulberat, sădite într-o inimă ingrâtă.
Pentru ce de-acu-nainte să mai ai de suferit?
Și de ce nu ești mai tare? Lasă-te de ea odată
Și când zeii sunt potrivnici, nu mai fi nefericit! [...] Dacă
mila-i partea voastră, zeilor, dacă vreodată
Unui om pe pragul morții voi i-ați stat într-ajutor,
Căutați atunci spre mine, bietul! și de-a fost curată
Viața mea, luați-mi ciuma, pacostea de care mor,
Care, ca o toropeală, strecurându-se prin vine,
Bucuriile din suflet toate, vai! mi le goni. [...] Eu
de molima aceasta însumi vreau să pot scăpa:
Dați-mi, zeilor, aceasta, pentru curăția mea!

De-ai dorit ceva și soarta dorul tău l-a împlinit
Când nici nu visai, atunce mai ales ești fericit.
Fericit și eu sunt astăzi, ba mai scump ca o comoară
E norocul meu: la sânu-mi, Lesbia, te-ntorci tu iară,
Te întorci la sânu-mi dornic. Fără să mai fi sperat,
Azi mi te redai pe tine. Zi cu alb de însemnat!
Cine-i fericit ca mine? Cine va mai spune oare
Că decât viața asta mai doresc ceva sub soare?

(Traducere Th. Naum)

Redactați o analiză literară a versurilor propuse, din perspectiva relației destin – iubire. Veți avea în vedere următoarele aspecte:

(40 p.)

- identificarea și interpretarea elementelor-cheie (inclusiv la nivelul lexicului poetic) care definesc relația zei – destin – muritori; - compararea modului în care se construiește imaginea erosului în cele două texte; - identificarea și comentarea unor perechi de termeni/noțiuni/concepte și imagini poetice aflate în raport de opoziție/antiteză; - ilustrarea ideilor poetice prin referiri pertinente la secvențe de text relevante; - comentarea semnificațiilor a cel puțin trei elemente stilistice relevante.

Analiza literară va fi axată pe valorificarea textelor date. Nu vor fi punctate informațiile de ordin general, referitoare la tema iubirii în opera catulliană, decât în măsura în care clarifică ideile poetice din textele date și nu înlocuiesc interpretarea propriu-zisă a acestora.

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Concurenții pot folosi dicționarul latin - român (sau latin - o limbă modernă).